

ANALYSE FRA BØRNS VILKÅR • NOVEMBER 2023

To år med døgnåbent på BørneTelefonen og HØRT

Der er sket en markant stigning i antallet af samtaler på BørneTelefonen og HØRT i nattetimerne. Tunge emner som selvmord, selvskade og angst fylder fortsat meget i samtalerne

I de første to år, hvor BørneTelefonen og HØRT har haft døgnåbent, har der været 14.889 samtaler¹ i nattetimerne mellem kl. 23 og 07. I løbet af det seneste år har der været 31 pct. flere samtaler, end det første år BørneTelefonen og HØRT havde døgnåbent. Rådgivningssamtalerne handler ofte om alvorlige temaer såsom selvmord, selvskade, vold, seksuel misbrug og psykiske lidelser. Psykisk mistrivsel fylder i mere end hver tredje rådgivningssamtale om natten, hvoraf selvmordstanker og selvmordsforsøg alene udgør 13 pct. af samtalerne.

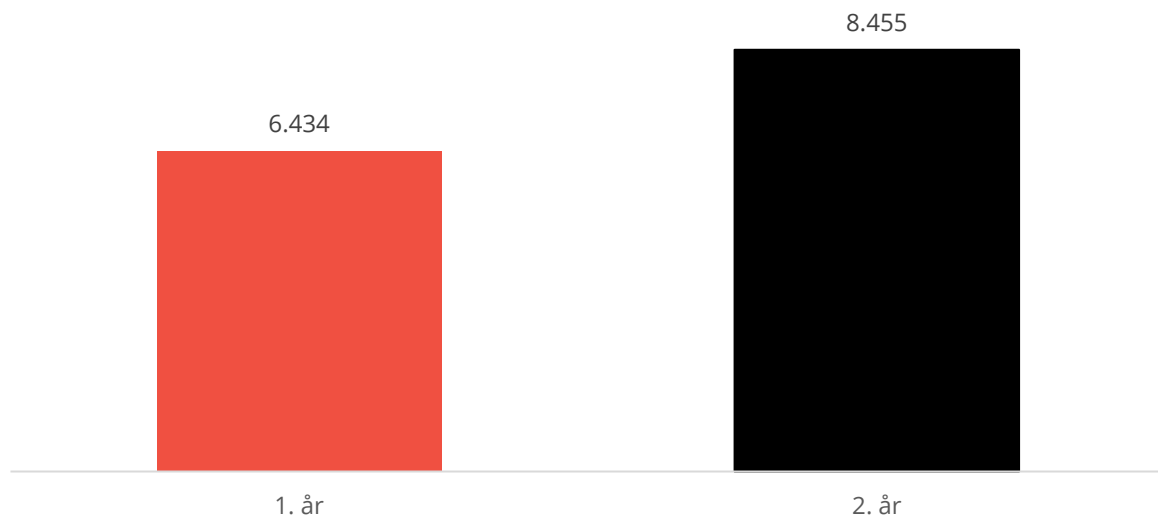
Dreng på 16 år ringer og fortæller, at han er udenfor og har selvmordstanker. Han har drukket gennem hele natten og er meget ked af det og græder under hele samtalen. Hans forældre har slået ham hele hans barndom. Familien har ikke mange penge og han har tidligere selv skulle købe sin egen mad.

¹ Samtaler dækker over rådgivningssamtaler, faste brugere, feedback og informationssøgning. Rådgivningssamtaler udgør 13.804 af det samlede antal samtaler i perioden.

31 pct. flere samtaler om natten det seneste år

I det andet år med døgnåbent på BørneTelefonen og HØRT var der 8.455 samtaler i nattetimerne. Det svarer til en stigning på 31 pct. sammenlignet med det første år, hvor der var 6.434 samtaler om natten.

Antal samtaler i nattetimerne i løbet af første og andet år med døgnåbent

Note: Figuren indeholder rådgivningssamtaler, faste brugere, feedback-samtaler og informationssøgning fra Telefonen, Chatten, SMS, og HØRT Chat i tidsrummet kl. 23-07 (N=14.889) i perioden 1. november 2021 til 31. oktober 2023.

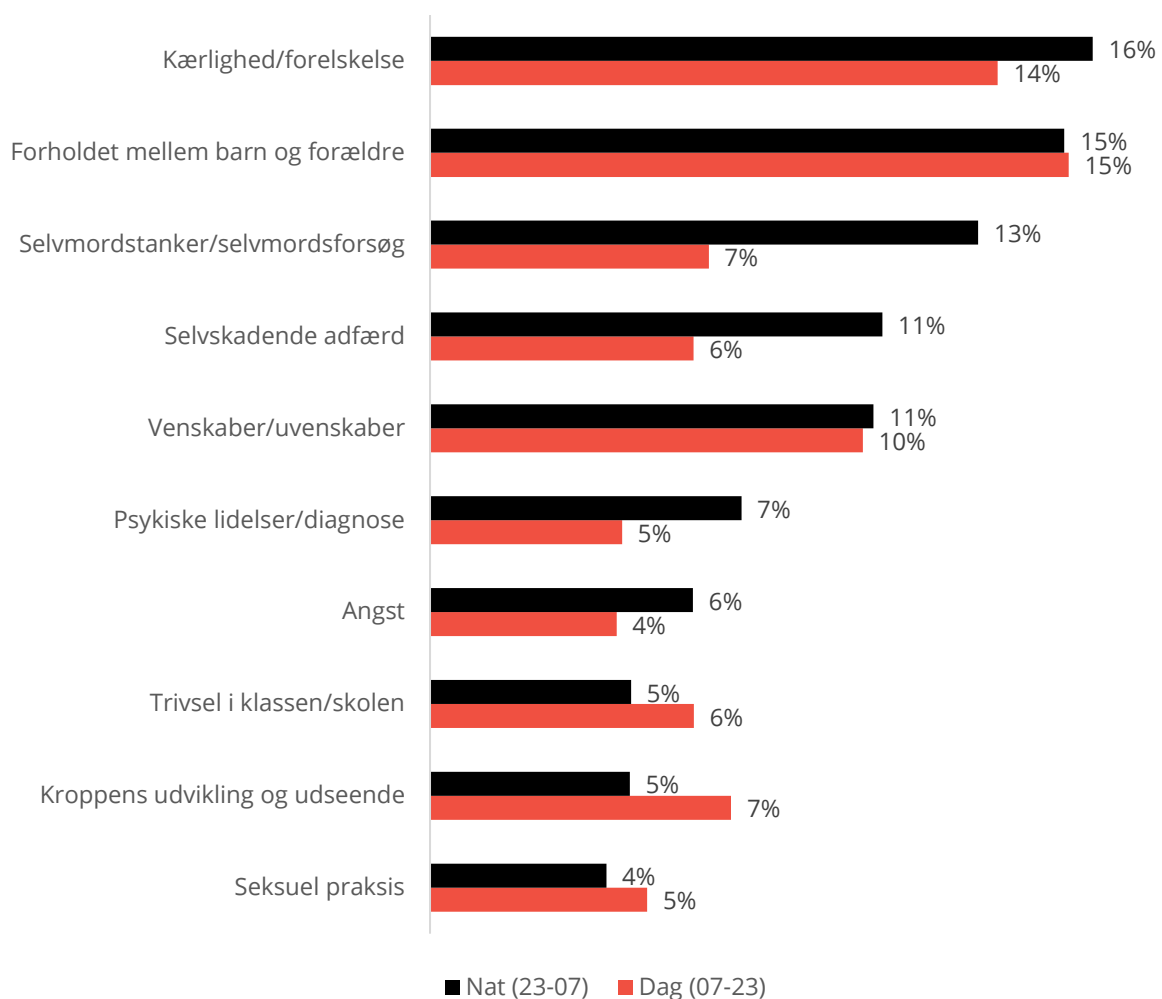
Døgnåben rådgivning på BørneTelefonen og HØRT

Siden 1. november 2021 har BørneTelefonen været åben døgnet rundt. Indtil da havde BørneTelefonen lukket mellem kl. 02-07, hvor flere børn og unge forgæves kontaktede BørneTelefonen i nattetimerne. Rådgivningstilbuddet HØRT, der henvender sig til unge i alderen 15-24 år, har været døgnåbent, siden det lancerede i marts 2022.

Tunge problemstillinger fylder fortsat meget om natten

Sammenligner man henvendelsesårsagerne i natte- og dagtimerne, er det tydeligt, at de tunge emner fylder mere om natten. Særligt selvmordstanker, selvmordsforsøg og selvskadende adfærd fylder oftere i rådgivningssamtalerne om natten sammenlignet med i dagtimerne. Kærlighed/forelskelse og forholdet mellem barn og forældre fylder både i rådgivningssamtalerne om dagen og om natten. Om natten har disse samtaler dog oftere en mere alvorlig karakter og er relateret til andre tunge problemstillinger.

Top-10 emner i natte timer sammenlignet med i dagtimerne

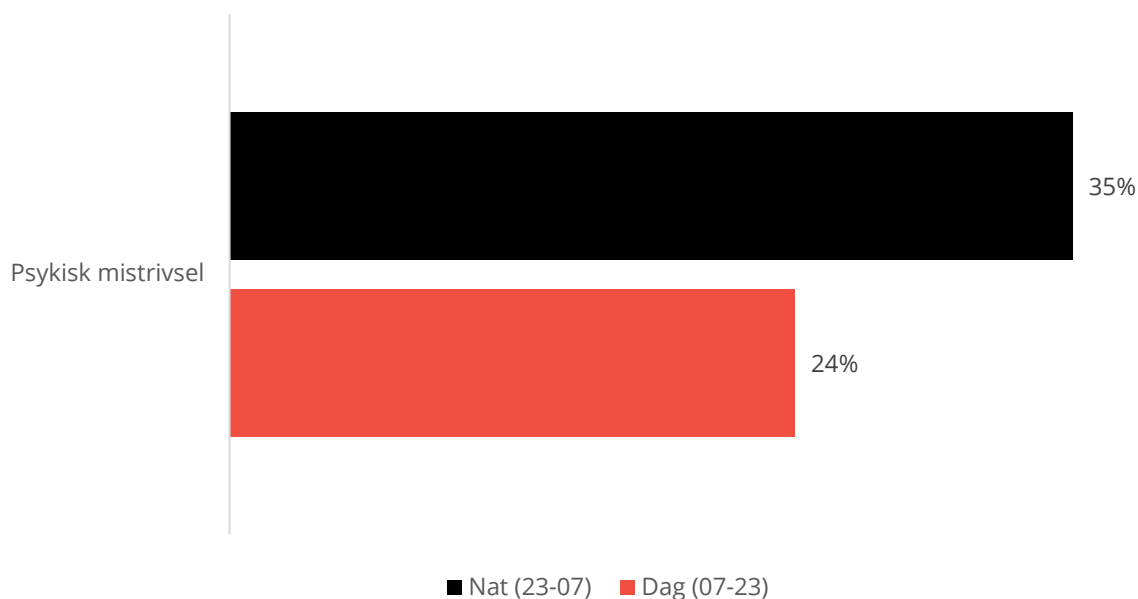

Note: Figuren indeholder rådgivningssamtaler fra Telefonen, Chatten, SMS, og HØRT Chat. Andele er udregnet på baggrund af det samlede antal rådgivningssamtaler i tidsrummet kl. 23-07 (N=13.804) og tidsrummet 07-23 (N=73.468) i perioden 1. november 2021 til 31. oktober 2023.

Mere end hver tredje nattesamtale handler om psykisk mistrivsel

Psykisk mistrivsel fylder generelt meget i rådgivningssamtalerne på BørneTelefonen og HØRT. Det gælder især om natten. Her fylder psykisk mistrivsel i 35 pct. af rådgivningssamtalerne. Disse samtaler handler ofte om selvmordstanker, psykiske lidelser, spiseforstyrrelser og selvskadende adfærd – og mange af samtalerne rummer flere af problemstillingerne på samme tid.

Sammenligning af andel rådgivningssamtaler om psykisk mistrivsel i natte- og dagtimer

Note: Tabellen indeholder rådgivningssamtaler fra Telefonen, Chatten, SMS, og HØRT Chat. Andele er udregnet på baggrund af det samlede antal rådgivningssamtaler i tidsrummet kl. 23-07 (N=13.804) og tidsrummet 07-23 (N=73.468) i perioden 1. november 2021 til 31. oktober 2023. "Psykisk mistrivsel" udgøres af emnerne: angst, selvmordstanker/selvmodsforsøg, selvskadende adfærd, psykiske lidelser/diagnose, ensomhed, spiseforstyrrelser, stress/præstationsangst, søvnproblemer og udadreagerende adfærd.

Selv mordstanker og selvmordsforsøg fylder næsten dobbelt så meget i nattetimerne

Der er mange eksempler på, hvordan fortvivlede og selvmordstruede børn og unge kontakter BørneTelefonen og HØRT i de sene timer. Mange beretter om svigt og psykisk mistrivsel i en grad, der fører til selvskadende adfærd, selvmordstanker eller endda selvmordsforsøg. 13 pct. af rådgivningssamtalerne i nattetimerne omhandler selvmordstanker og selvmordsforsøg. Det er næsten en fordobling i forhold til i dagtimerne, hvor emnet fylder i 7 pct. af samtalerne. Der er også knap en fordobling i rådgivningssamtaler om selvskadende adfærd, der udgør 11 pct. af samtalerne om natten, og 6 pct. om dagen.

***Pige på 13 år** ringer angående trang til at selvskade, og har selvskadet en del hele dagen. Hun har forsøgt at sige, at hun har brug for hjælp, samt at det eneste der virker lige nu for at undgå selvskaden er at der er nogen hos hende. Rådgiver og barnet laver en kortsigtet plan sammen, hvor hun gemmer værktøjet til selvskade væk i klædeskabet, laver nogle øvelser og skriver ting ned i sin dagbog, som hun skal tale med sin kontaktperson om i morgen.*

***Dreng på 17 år** skriver til Chatten, fordi han sidder på sit badeværelse med en dolk og overvejer at begå selvmord. Han har mistet sin mor for få måneder siden, og faren er væk på nattevagt.*

BørneTelefonen og HØRT hjælper børn og unge med akut behov for hjælp

Børn og unge med akut behov for hjælp rækker ofte ud til BørneTelefonen og HØRT. I en del tilfælde ender samtalerne med, at rådgiveren kontakter politi, ambulance eller psykiatrien, så børnene får den akutte hjælp, de har brug for. Det seneste år med døgnåbent på BørneTelefonen og HØRT har der været 47 samtaler om natten, hvor rådgiver eller barnet selv akut har kontaktet de sociale myndigheder, politi, ambulance mv. under samtalen. Samtalerne vidner om, at det ofte er komplekse og alvorlige problemstillinger, som børn og unge deler om natten.

***Dreng på 12 år** ringer til BørneTelefonen. Drengen fortæller, at han står på en stol med et reb om halsen. Rådgiver spørger, om drengen kan fjerne rebet og gå ned fra stolen. Det siger drengen nej til. Herefter samarbejder rådgiver og barnet om at få hjælp ud til drengen fra 112. Drengen giver sine oplysninger, og ambulance og politi kontaktes.*

***Pige på 18 år** skriver til Chatten, at hun går rundt i byen og overvejer at hoppe ud fra en bro, som er tæt på hende. Ifølge pigen har hun ingen venner eller familie eller andre bekendtskaber i sit liv. Hun føler sig alene om alt, og hun har ikke lyst til at leve mere. Hun opgiver sin anonymitet og bliver hjulpet af politiet, der rykker ud.*

Ung kvinde på 22 år skriver ind om selvmordstanker og fortæller, at hun har en selvmordsplan. Hun ønsker, at vi skal ringe til politiet, så de kan hente hende og hjælpe. Hun vil ikke selv ringe, da hun tror, de vil være ligeglade, hvis hun kontakter dem. I mellemtiden skærer hun i sig selv. Vi kontakter politiet, som kører hende til akutmodtagelsen.

Mange henvender sig med en følelse af at være blevet svigtet eller overset

I løbet af nattetimerne modtager BørneTelefonen og HØRT ofte henvendelser fra børn og unge, som føler, at de falder mellem to stole eller bliver svigtet af forældre, kommunen eller andre myndigheder. Det kan dreje sig om manglende støtte fra omsorgspersoner eller at føle sig fortabt i systemet, fordi der ikke tilbydes den hjælp, som barnet eller den unge savner. I flere af disse tilfælde tilbydes barnet en bisidder fra Børns Vilkår.

Pige på 15 år fortæller om selvmordstanker og tanker om selvskade. Hun har en historik med indlæggelser i psykiatrien med fastspænding og tvangsmedicinering. Hun oplever manglende hjælp fra forældre og lærere. Hun bliver mødt af vrede fra sine forældre, som fortæller hende, at det hele er hendes egen skyld. Hun synes aldrig, hun har fået hjælp, der virkelig rykker noget.

Pige på 12 år ringer ind og fortæller, at hendes storebror udsætter hende for seksuelle overgreb. Hun er meget bange for at dele det med nogen. Pigen har ikke nogen i sit netværk, hun kan tale med. Samtidig siger hun, at hun ønsker, at det skal stoppe, og at hun gerne vil have vores hjælp til at stoppe det. Rådgiver fortæller hende om muligheden for at få en bisidder fra Børns Vilkår og for, at vi laver en underretning til kommunen. Samtidig taler vi også om, at det er svært for hende, og at det er helt okay, at hun tænker over det.

Pige på 15 år skriver til Chatten, at hun bor på et opholdssted, hvor hun flere gange har forsøgt at bede om en at snakke med om sine problemer. Hun har henvendt sig til sin mor, pædagogerne og sin sagsbehandler, men de bliver ved med at sige "måske". Hun har selvmordstanker og har lavet flere selvmordsforsøg.

Børn og unge fortæller om svigt i hjemmet

15 pct. af rådgivningssamtalerne om natten handler om forholdet mellem barn og forældre. Det er samme andel som i dagtimerne, men samtalerne om natten har ofte en mere alvorlig karakter, hvor fx fysisk- og psykisk vold, overgreb og svigt også fylder.

Ung kvinde på 18 år skriver i Chatten, at hun er diagnosticeret med ADHD, angst og depression. Pigen har tendens til at drikke meget alkohol for at glemme sine smerter. Hun har generelt rigtig svært ved at åbne op over for sine venner, da hun ofte har oplevet at være blevet efterladt af sine venner, som ikke er der for hende, selvom hun føler, at hun altid er der for dem. Pigen har tidligere været udsat for en seksuel krænkelse. Pigens far er voldelig derhjemme, og pigen og pigens mor har forsøgt at kontakte kommunen med henblik på at få noget hjælp, men kommunen reagerer ikke.

Pige på 16 år kontakter HØRT og fortæller, at hun bliver slået derhjemme af sin mors kæreste. Hun udøver også psykisk vold overfor pigen. Pigen bliver desuden mobbet i skolen. Pigen har søgt hjælp før, men er bange for at mor, fars kæreste og skolen finder ud af, at hun søger hjælp. Pigen fortæller, at hun har taget en masse piller både i går og i dag. Hun vil ikke have, at vi får akut hjælp ud.

Pige på 15 år skriver ind og fortæller, at hun synes livet er rigtig hårdt. Hendes mor er psykisk syg, og pigen selv lider af angst og selvskadende adfærd. Som barn blev hun udsat for et overgreb af et familiemedlem. Der har været snak om, at hun skal i aflastning, men hun føler ikke, at kommunen har gjort noget. Pigen har svært ved at falde i søvn, da hun har lyst til selvskade.

En del børn og unge fortæller, at de har det meget svært derhjemme, og at de mangler nogen at betro sig til. Det kan fx skyldes manglende tryghed, eller at deres forældres eller søskendes problemer fylder meget. Psykiske lidelser, rusmiddelproblemer eller andre komplekse problemstillinger i familien er ofte omdrejningspunktet i børnenes fortællinger.

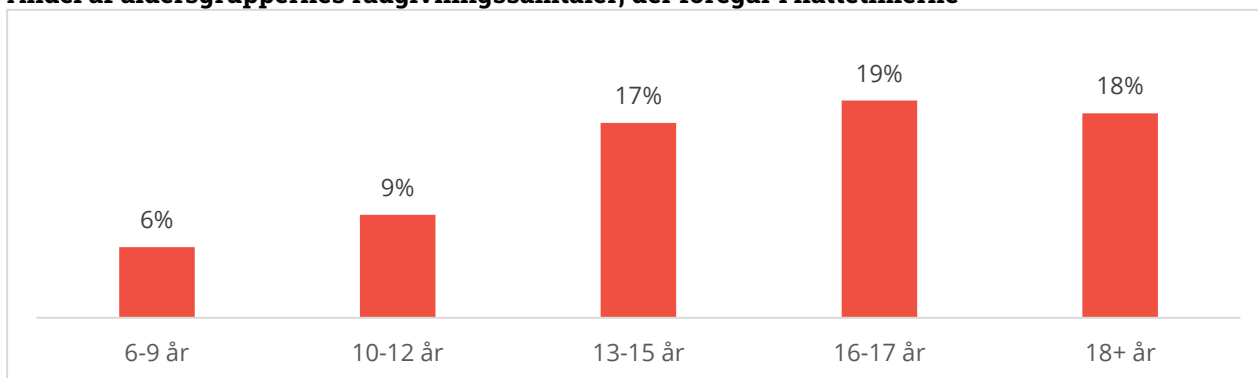
Dreng på 15 år skriver, at hans forældre drikker ofte og spiller så højt musik, at han ikke kan sove. Barnet oplever ikke at blive lyttet til eller respekteret. Barnet beskriver et hjem med mange diskussioner, for lidt respekt og en far, der ofte bestemmer, hvad andre kan eller skal. Hvis han snakker med andre om det, ved han, at forældrene bliver sure. Drengen er bange for forældrenes reaktion, hvis der skabes kontakt til bisidder eller kommune.

Pige på 14 år skriver, at hun er ked af det hele tiden og føler, der er meget i hendes liv, som sejler. Et familiemedlem har begået selvmord, moren har stress, og alle hendes søskende har psykiske lidelser. Hun har samtaler med en psykolog, men hun vil ikke snakke med sine forældre om, hvordan hun har det, men hun har brug for at snakke om sine dybere tanker med nogen. Hun har skåret ud i pap for kommunen, hvordan hun har det, men de mener ikke, at hun har det dårligt nok til, at de kan hjælpe hende. Hun er bare ked af det, og græder sig ofte i søvn.

Næsten hver femte samtale med de unge foregår om natten

Tæt på hver femte rådgivningssamtale med de unge på 13 år og derover foregår i nattetimerne. Blandt børnene på 12 år eller derunder, er det mindre end hver tiende rådgivningssamtale, der foregår i nattetimerne.

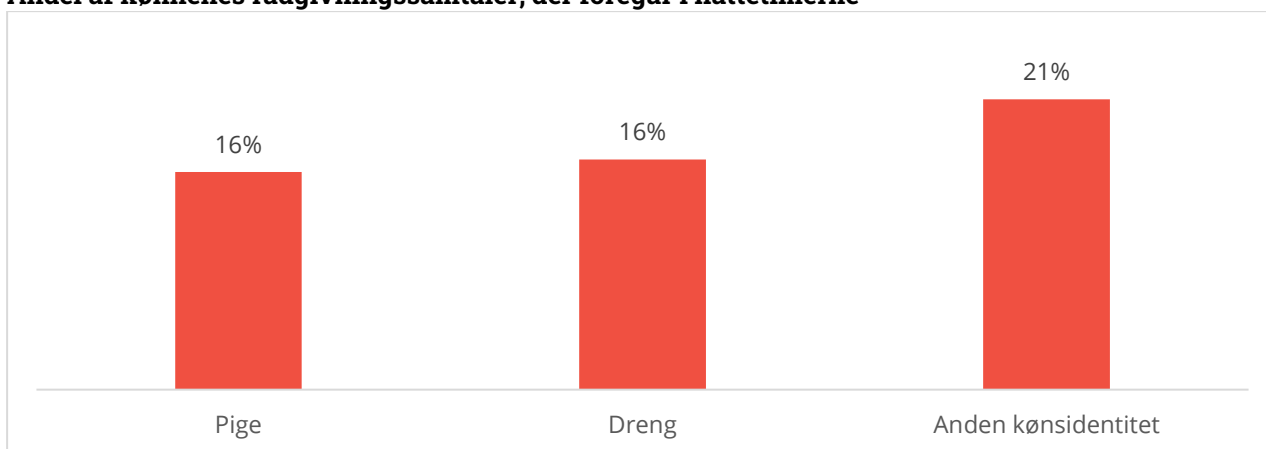
Andel af aldersgruppernes rådgivningssamtaler, der foregår i nattetimerne

Note: Figuren indeholder rådgivningssamtaler fra Telefonen, Chatten, SMS, og HØRT Chat. Andele er udregnet på baggrund af det samlede antal rådgivningssamtaler med aldersgrupperne i perioden 1. november 2021 til 31. oktober 2023. Samtaler hvor alder er ukendt, samt hvor barnet er under 6 år, fremgår ikke af tabellen.

En væsentlig større andel af samtalerne med børn og unge med anden kønsidentitet foregår i nattetimerne, sammenlignet med piger og drenge.

Andel af kønnenes rådgivningssamtaler, der foregår i nattetimerne

Note: Figuren indeholder rådgivningssamtaler fra Telefonen, Chatten, SMS, og HØRT Chat. Andele er udregnet på baggrund af det samlede antal rådgivningssamtaler med hhv. piger, drenge og børn med anden kønsidentitet i perioden 1. november 2021 til 31. oktober 2023. Samtaler, hvor køn er ukendt, fremgår ikke af tabellen.

Metode

Analysen baserer sig på samtaler fra BørneTelefonens telefon, chat og SMS-rådgivning samt HØRTs chatrådgivning i perioden 1. november 2021 til 31. oktober 2023 kl. 7. Data fra HØRTs chatrådgivning er fra 1. marts 2022.

Samtalerne har forskellig karakter, og derfor registreres der forskellige informationer om samtalerne. Ud af de 14.889 samtaler om natten er 13.804 rådgivningssamtaler, hvor der indsamles information om samtaleens emne, barnets alder mv. Samtaler om natten er foretaget mellem kl. 23-07 (N=13.804). Den resterende tidsperiode kategoriseres i notatet som dagtimer (N=73.468).

Den kvalitative analyse baserer sig på casebeskrivelser fra nattetimerne. Det er rådgiverne på BørneTelefonen og HØRT, der foretager registreringen efter endt samtale. Casebeskrivelserne er anonymiserede, så det ikke er muligt at genkende det enkelte barn.

Kolofon

November 2023

Analyseansvarlig: Petrine Marie Fahnøe Kristensen

Tekst og analyse: Emil Borgselius og Petrine Marie Fahnøe Kristensen